

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **J. S.**, bývajúceho v K., t.č. v Ústave na výkon väzby v K., zastúpeného JUDr. J. K., advokátom so sídlom v K., proti žalovaným **1/ Krajskej prokuratúre v Košiciach**, Mojmirova 5, **2/ JUDr. G. H., prokurátorovi Krajskej prokuratúry v Košiciach**, o určenie neplatnosti právneho úkonu, vedenej na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 18 C 462/2009, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach zo 7. júla 2010, sp. zn. 1 Co 134/2010, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žalovaným náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Košice I uznesením z 23. marca 2010, č.k. 18 C 462/2009-9 zastavil konanie o určenie neplatnosti Opatrenia krajského prokurátora zo 4. decembra 2008, sp. zn. 1 Kv 42/2008 o určení výnimky z ustanovenia § 46 ods. 5 zákona č. 153/2001 Z.z. o prokuratúre (ďalej len „zákon o prokuratúre“) a o poverení prokurátora Krajskej prokuratúry v Košiciach na konanie pred príslušným okresným súdom. Zároveň rozhodol o postúpení veci Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky po právoplatnosti uznesenia. Rozhodnutie odôvodnil tým, že opatrenie bolo vydané krajským prokurátorom na základe oprávnenia vyplývajúceho mu z ustanovenia § 51 zákona o prokuratúre; jeho preskúmanie preto nie je v právomoci súdu, ale v právomoci orgánu nadriadeného žalovanému 1/.

Krajský súd v Košiciach na odvolanie žalobcu uznesením zo 7. júla 2010, sp. zn. 1 Co 134/2010 uznesenie súdu prvého stupňa vo výroku o zastavení konania potvrdil a vo výroku o postúpení veci Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky zrušil. Vyslovil, že opatrenie krajského prokurátora vydané v trestnej veci nemožno považovať za spor, resp. inú právnu vec v zmysle § 7 ods. 1, 3 O.s.p., ktorú by bolo možné prejednať a rozhodnúť v občianskom súdnom konaní, preto je záver súdu prvého stupňa o nedostatku jeho právomoci správny. Nie je však opodstatnené jeho rozhodnutie o postúpení veci, nakoľko z ustanovení zákona o prokuratúre nevyplýva právomoc Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky o nej rozhodnúť. Navyše (ako v odvolaní uviedol sám žalobca) vo veci už bola podaná sťažnosť, ktorá bola Generálnou prokuratúrou Slovenskej republiky aj vybavená. Na záver uviedol, že predmetné opatrenie nemožno považovať za právny úkon smerujúci k vzniku, zmene či zániku práv a povinností, ale len za procesný úkon orgánu prokuratúry, preto sa nemožno domáhať určenia jeho neplatnosti spôsobom podľa § 80 písm. c/ O.s.p.

Proti uzneseniu odvolacieho súdu podal žalobca dovolanie, ktoré odôvodnil vadami v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p., nesprávnym právnym posúdením veci a tým, že „napadnutým uznesením neboli odstránené vady uznesenia okresného súdu uvedené v odvolaní“. Nesúhlasil s právnym záverom odvolacieho súdu, že opatrenie bolo len procesným úkonom, nakoľko zákonom stanovenú vecnú príslušnosť nemožno meniť procesným, ale len perfektným právnym úkonom. Predmetné opatrenie takým úkonom nebolo, pretože z neho nie je zrejmé, na ktorého konkrétneho prokurátora a ktorú konkrétnu trestnú vec sa vzťahuje. Táto neurčitosť a nezrozumiteľnosť ho robí zo zákona neplatným, nepreskúmateľným, zmätočným. Nepreskúmateľným je i výrok dovolaním napadnutého uznesenia, ktorým bola žalobcovi „odňatá možnosť v konaní pred súdom riadne brániť svoje práva a oprávnené záujmy“. Uvedenou vadou trpí „pre nedostatok dôvodov alebo pre ich nezrozumiteľnosť“ tiež odôvodnenie uznesenia, ktoré nezodpovedá ustanoveniu § 157 ods. 2 O.s.p., čím obchádza základné právo žalobcu na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky („ďalej len ústava“). Žiadal, aby dovolací súd napadnuté uznesenie odvolacieho súdu, ako aj uznesenie súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Žalovaní 1/, 2/ sa k dovolaniu nevyjadrili.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), zastúpený advokátom (§ 241

ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno týmto opravným prostriedkom napadnúť (§ 236 a nasl. O.s.p.).

Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci je dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu. Podľa § 239 ods. 1 O.s.p. je dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu prípustné, ak odvolací súd a/ zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, b/ rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností (§ 109 ods. 1 písm. c/) na zaujatie stanoviska. Podľa § 239 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky. V danom prípade je dovolaním napadnuté potvrdzujúce uznesenie odvolacieho súdu, ktoré nevykazuje žiaden zo znakov uznesenia podľa § 239 ods. 2 O.s.p. Dovolanie preto podľa citovaných ustanovení prípustné nie je.

Vzhľadom na obsah dovolania i zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 O.s.p.) prihliadnuť na existenciu procesných väd konania, ktoré zakladajú tzv. zmätočnosť rozhodnutia, skúmal odvolací súd prípustnosť dovolania aj podľa § 237 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Treba uviesť, že z hľadiska § 237 O.s.p. sú právne významné len tie procesné nedostatky, ktoré vykazujú znaky procesných väd taxatívne vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia. Iné vady, i keby k nim v konaní došlo a prípadne aj mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia nezakladajú. Z hľadiska posúdenia existencie niektorej z procesných väd v zmysle § 237 O.s.p. ako dôvodu, ktorý zakladá prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, nie je pritom významný subjektívny názor účastníka, že v konaní došlo k takej vade, ale len jednoznačné, všetky pochybnosti vylučujúce zistenie, že konanie je skutočne postihnuté niektorou z vymenovaných väd.

Procesné vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. dovolaateľ netvrdil a ich existencia nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť dovolania preto z týchto ustanovení nemožno vyvodit'.

Dovolaateľ tvrdí, že konanie je postihnuté vadou v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p., ktorej existenciu vidí predovšetkým v nepreskúmateľnosti rozhodnutia (výroku i odôvodnenia) odvolacieho súdu a s ňou súvisiaceho porušenia svojho ústavného práva na súdnu ochranu; presnejšie práva na spravodlivý súdny proces, keďže dovolaateľ odkazuje konkrétne na ustanovenie čl. 46 ods. 1 ústavy.

O procesnú vadu v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p., spočívajúcu v odňatí možnosti konať pred súdom, ide vtedy, ak súd v priebehu konania neumožnil účastníkovi vykonať práva priznané mu Občianskym súdnym poriadkom za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Uvedená vada konania je dôsledkom porušenia práva účastníka súdneho konania na spravodlivý súdny proces.

Obsahom práva na spravodlivý súdny proces (čl. 46 ods. 1 ústavy) je umožniť každému bez akejkoľvek diskriminácie reálny prístup k súdu, pričom tomuto právu zodpovedá povinnosť súdu vo veci konať a rozhodnúť. Právo na spravodlivý súdny proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav, a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. Do práva na spravodlivý proces ale nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním

a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04), ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa rozhodlo v súlade s jeho požiadavkami (I. ÚS 50/04).

Porušenie práva na spravodlivý súdny proces odôvodnil dovolateľ (len) nepreskúmateľnosťou rozhodnutia odvolacieho súdu, ktorého odôvodnenie podľa jeho názoru nezodpovedá zásadám uvedeným v ustanoveniach § 157 ods. 2 O.s.p. Nepreskúmateľnosť rozhodnutia je ale judikatúrou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (R 111/1998) považovaná za dôsledok a vonkajší prejav tzv. inej procesnej vady konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p. (teda nie vady konania v zmysle § 237 O.s.p.). Takáto procesná vada je síce relevantným dovolacím dôvodom (ak mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci), sama osebe ale prípustnosť dovolania nezakladá.

Dovolateľ namietal aj nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom. Ustanovenie § 237 písm. f/ O.s.p. však dáva možnosť konať pred súdom do súvislosti s faktickou činnosťou súdu a nie s jeho právnym hodnotením veci zaujatým v napadnutom rozhodnutí. Právnym posúdením súd nemôže účastníkovi odňať možnosť konať pred súdom, lebo právnym posúdením sa mu neznemožňuje realizácia jeho procesných práv. Nesprávne právne posúdenie veci je (tak ako iná procesná vada konania) síce relevantným dovolacím dôvodom, samo osebe však prípustnosť dovolania nezakladá. Dovolací súd by sa ním mohol zaoberať až vtedy, ak by dovolanie bolo procesne prípustné. O taký prípad v prejednávanej veci nejde.

Keďže existencia dovolateľom namietaných väd konania podľa § 237 písm. f/ O.s.p. sa v dovolacom konaní nepreukázala, nemožno prípustnosť dovolania vyvodiť ani z tohto ustanovenia.

Vzhľadom k uvedenému dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že dovolanie je v prejednávanej veci procesne neprípustné, preto ho v zmysle § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. odmietol. Riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, otázkou vecnej správnosti napadnutého uznesenia odvolacieho súdu sa nezaoberal.

V dovolacom konaní úspešným žalovaným vzniklo právo na náhradu trov konania voči žalobcovi, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd im však náhradu trov dovolacieho konania nepriznal, lebo nepodali návrh na ich priznanie (§ 151 ods. 1 O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 7. apríla 2011

JUDr. Daniela S u č a n s k á, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková